

ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΛΛΙΓΑΣ

Ἐγεννήθη ἐν Σμύρῃ τὸ 1814, ἐκ πατρὸς εὐπόρου καταγομένου ἐκ τῆς ὡραίας περιοχῆς τῆς Λιβαθοῦς ἐν Κεφαλληνίᾳ. Φεύγουσα τὴν τουρκικὴν τρομοκρατίαν ἡ οἰκογένεια αὐτὴ ἐγκατέστη τῷ 1821 ἐν Τεργέστη. Ὁ νεαρὸς τότε Καλλιγὰς εὐφυῆς ἔχων ἑκτακτον καὶ κλίσειν ἀκατάσχετον πρὸς τὰ γράμματα ἀπέφυγε τὸ ἐμπορικὸν στάδιον εἰς ὃ προώριζεν αὐτὸν ὁ πατήρ του, ἐσπούδασεν ἄριστα τὰ ἐγκύκλια μαθήματα ἐν Γενεύῃ, τὰ φιλοσοφικὰ δὲ καὶ νομικὰ ἐν Μονάχῳ, ἐν Βερολίνῳ καὶ ἐν Χαϊδελβέργῃ, ὅπου ἔλαβε τὸ διδακτορικὸν δίπλωμα. Ἐγκατασταθεὶς ἐν Ἀθήναις τὸ 1837, ἐδίδαξεν ἐν τῷ Ὀθωνεῖῳ πανεπιστημίῳ τὸ φυσικὸν δίκαιον ἀπὸ τοῦ 1838 μέχρι τοῦ 1843 ὡς ὑφηγητής, καὶ ἀπὸ τοῦ 1843 ὡς ἐπίτιμος καθηγητής μέχρι τοῦ 1845, ὅτε ἐπαύθη ἕνεκα πολιτικῶν λόγων ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Κωλέττη. Τῷ 1851 διορίσθη ἀντισταγγελεὺς παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ μέχρι τοῦ 1854, ὅτε διετέλεσεν ἐπὶ τρεῖς μῆνας ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῷ ἐπικαλουμένῳ τῆς Κατοχῆς. Ἐξελθὼν τοῦ ὑπουργείου ἐκεῖνον κατέλαβε τὴν θέσιν τοῦ ἐπιτίμου Καθηγητοῦ τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ. Ἐκτοτε διετέλεσε πληρεξούσιος ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐν Ἀθήναις ἐθνικῇ συνελεύσει, ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν τῷ 1863 καὶ πάλιν τῷ 1864. Ἀποτυχὼν δ' εἰς τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς τοῦ 1865 ἀφιερῶθη εἰς τὴν πανεπιστημιακὴν διδασκαλίαν, εἰς τὴν δικηγορίαν καὶ εἰς τὴν ἐπιστήμην ἐν γένει. Κατὰ τὰ ἔτη 1879 καὶ 1882 ἐπαρτήθη εἰς τὰ πολιτικὰ πράγματα ὡς βουλευτὴς καὶ ὡς ὑπουργός, ὅπως ταχέως ἀποσυρθῇ αὐτίς. Τῷ 1885 ἔβλετο ὑποδιοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἧς ὑπῆρξε νομικὸς σύμβουλος ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς.

Σκιαγραφοῦντες ἐν ὀλίγοις τὴν ἐν τῇ πολιτείᾳ δρασίμην τοῦ Καλλιγᾶ, ὀφείλομεν εὐθὺς νὰ προσδίσωμεν, ὅτι ἡ ἐξοχος ἐργασία αὐτοῦ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ ἐν ταῖς γράμμασιν εἶνε τὸ ἰδιάζον αὐτοῦ χαρακτηριστικόν. Ὡς νομοδιδάσκαλος, ὡς καθηγητής, ὡς συγγραφεὺς πολλῶν συγγραμμάτων νομικῶν, ἱστορικῶν καὶ φιλολογικῶν, ὁ Καλλιγὰς εἶνε ἐκ τῶν ἐπὶ δακτύλοις μετρουμένων ἐπιστημονικῶν ἐξοχοτήτων τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος. Ἀνὴρ εὐφυῆς ἐξόχου, κρίσεως βαθείας καὶ πολυμαθείας ἐκτάκτου, ὁ Καλλιγὰς θέλει ἀφίσει ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς νεοελληνικῆς ἐπιστήμης ὄνομα ἀθάνατον. Τὸ σύστημα τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου τοῦ Καλλιγᾶ, θεωρεῖται ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἰδίως ἐν Γερμανίᾳ ὡς ἔργον πρωτότυπον ἀντάξιον πρὸς τὰ τοιούτου εἶδους ἔργα τῶν ἐξοχωτέρων νομοδιδασκάλων.

Ἡ ἐκλογή τοῦ Καλλιγᾶ ὡς διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἦτο ὑφ' ὅλας τὰς ἐπὶ οὐραῖς ἐνδεδειγμένη. Εἶνε ἑγγύησις διὰ τὸ μέγιστον Ἐθνικὸν πιστωτικὸν κατάστημα.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ

ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΑΡΤΙΓΕΝΝΗΤΟΥ ΒΑΣΙΛΟΠΑΙΔΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

— Θέλω νὰ ἴδω τὸν ἀρτιγεννητὸν βασιλόπαιδιν.
— Μὰ, κύριε, αὐτὴν τὴν ὥραν τοῦ ἀλλάζουν...
— Δὲν εἰσεύρω τίποτε. Εἶμαι δημοσιογράφος καὶ τὸ γινώσκω. Τῆς γεννήσεως ἔχει ἐθνικὴν σημασίαν! Ἡ Κρήτη... ὁ τοκετός... ἡ Μακεδονία... αἱ ὠδίνες τῆς μελλούσης ἡμῶν βασιλείας... τὰ ἀπαράγραπτα τοῦ ἐλληνισμοῦ διαιωνώματα... τὰ ρουχαλάκια... ὁ λοῦρος... τὰ βεράκια... ἡ κ. Ἐγκάρ... τὰ προϊόντα τοῦ ἀρτιγεννήτου... ὅλα αὐτὰ, φίλε μου, συνδέονται ἀναποσπαστως... Περὶ ὅλων αὐτῶν ἐνδιαφέρεται ἐξ ἴσου ὁ κόσμος καὶ ἐγὼ ὡς γνήσιος Ἕλλην δημοσιογράφος ἐννοῶ νὰ τηρήσω ἐνημέρους τοὺς ἀναγνώστας μου.

Ὁ διάλογος οὗτος ἔλαβε χώραν πρὸ τῶν ἀνακτόρων τῆς Δεκελίας μετὰ τοῦ ἐμοῦ καὶ τινος αὐλικοῦ θεράποντος ἐμπροσθέντός με ἀκατανόητος εἰς ἐπιτέλειαν μεγάλου καθήκοντος. Ἀγνοῶ ἐὰν ἡ ρητορικὴ μου ἢ ἡ ἀπειλητικὴ μου στάσις τὸν ἐπέισεν. Τὸ βέβαιον εἶνε, ὅτι ἡ θέλησίς μου ἀνηγγέλθη ὅπου ἔδει καὶ μετ' ὀλίγα λεπτὰ εὐρέθην πρὸ τοῦ ἐπισήμου βρέφους.

Τὰ περὶ Λούρου εἶνε ψευδέστατα.

Εἶχε πολὺ ἄδικον εἰς τῶν συναδέλφων μου νὰ γράψῃ, ὅτι ἐφόρει ὡς ἐκ τῆς ἀπροσδοκίτου ἐμπροσθεν τοῦ ἐνδύματος τοῦ βασιλόπαιδος Χριστοφόρου. Ἐφ' ὅσον ἡμεῖς ἀντελήφθημεν τὰ ἐνδύματα, αὐτὰ ἐφόρει, ἦσαν τοῦ προσφιλοῦς αὐτοῦ Πάππου· τοῦτο δὲ ἐς μὴ φανῇ ποσῶς παράδοξον, διότι ἡ σωματικὴ ἀνάπτυξις ἐπιτρέπει τῷ νεογνῷ τοιαύτας ἀνταλλαγὰς. Ἐπίσης δὲν εἶνε ἀκριβές, ὅτι κατὰ τὴν γέννησιν μικρὸν ἐδέησε νὰ πνίξῃ τὸ νεογνὸν ὁ Λούρος. Ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος ἐζήτησε νὰ πνίξῃ κατὰ τὰ περίφημα Λαχρισσαϊκὰ τὸν κ. Τρικούπην, ἀλλ' ἀνακαλυφθεὶς ἐτιμωρήθη καὶ ἐκτοτε ἀπέχεσθαι παντὸς πάρομοιου κινήματος· ὥστε καλὸν ἦθελεν εἶσθε, ἐὰν οἱ συνάδελφοί μὴ ἀνεμίγνουν τοιαῦτα ἀνακριβῆ καὶ μάστιγιστα, ἐὰν μὴ ἔγραψαν, ὅτι ὁ Βασιλόπαις ἐσώθη ἐκ τοῦ λούρου τῇ ἐπεμβάσει τοῦ κ. Χατζίσκου.

Ὁμοιάζει τοῦ πατρὸς του.

Φαίνεται ὅτι ἡ στιγμή τῆς ἐπισκέψεώς μου δὲν ἦτο διὰ τοῦ κατὰλληλος. Ὅσῃ σὺν πολὺ εὐχάριστος—τῆς ὁποίας ἡ προέλευσις δὲν εἶνε δύσκολον νὰ κατανοηθῇ—ἐπλήρου τῶν δωματίων ἐνῷ εὐρίσκετο καὶ ὁ κ. Δήμαρχος Ἀθηναίων. Ὁ πωσδὴποτε ἡ τοιαύτη κατάστασις τοῦ Βασιλόπαιδος μετὰ τὴν ἐδωκεν ἀφορμὴν νὰ δώσω σπουδαιότατην πληροφορίαν εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν, ὅτι ὁ μέλλων ἡμῶν Βασιλεὺς διὰ τὸν φασκισμὸν καὶ νὰ ἐκτιμήσω τὴν σωματικὴν τοῦ βρέφους ἀνάπτυξιν. Αἱ χεῖρές του εἶνε ἀπὸ τοῦδε στιβαραί, ὥστε κρατῶσι τὰ ἡνία καὶ νὰ διευθύνωσι τὸ μέγα ἐλληνικὸν Κράτος, ὅπερ θὰ κληροδοτήσωσιν αὐτῷ οἱ προκάτοχοι του. Ὁ πόδες του ἰσχυρότατοι καὶ ἡ ράχισ του ἐπὶ ἰσχυρά καὶ ἰκανὴ νὰ κρατήσῃ ὅχι μόνον τὰ ρουχαλάκια τοῦ Χριστοφόρου ἀλλὰ καὶ ὅλοκληρον τὸ βάρος, ὅπερ τὸ εὐελπι μέλλον ἐπιφυλάσσει αὐτῷ. Περὶ τούτων ὅλων δὲν ὑπάρχει οὐδὲ μία διφωνία, πολλοὶ ὅμως ἰσχυρίζονται, ὅτι ὡς πρὸς τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον ὁμοιάζει τῆς μητρὸς του, ἀλλ' ἐν κριθεῖς παρατηρήσεις πείθουσι πάντες, ὅτι ὁμοιάζει τοῦ πατρὸς του.

Οὐά-οὐά καὶ ὦά, ὦά!!

Καίτοι ἡ σωματικὴ καὶ πνευματικὴ ἀνάπτυξις τοῦ ἀρτιγεννήτου Βασιλόπαιδος εἶνε θυμασίη, ἐν τούτοις οὐδεμίαν γλῶσσαν ὁμιλεῖ καὶ δὲν θέλει εὐτυχῶς ἢ ἀναγνώσῃ οὐδεμίαν ἐφημερίδα. Ἐπόμενον λοιπὸν ἦτο ἡ συνέντευξις μας νὰ γίνῃ σιωπηρά, συμφώνως πρὸς τὰς σιωπηρὰς προπόσεις, αἵτινες ἀνεκαλύφθησαν ἐσχάτως ἐν Δεκελίᾳ. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς συνεντεύξεώς μου ὁ μέλλων τῆς Ἑλλάδος Βασιλεὺς ἐρώναζε :

— Οὐά, οὐά, οὐά...

τὸ ὅποῖον, ὑποθέτομεν, ὅτι παρεξηγήθη, ὑπὸ τινος συναδέλφου μου, νομίσαντος, ὅτι ζητεῖ ὡά-ὡά καὶ γράφοντος τὴν ἐπιούσαν ὅτι τηλεφωνικῶς ἠγοράσθησαν 100 τοιαῦτα.

Ὁ Μεγαλόσταυρος καὶ ἡ Παρμαάναις.

Πρὸς πείσμα τοῦ καὶ Συγγρόν ἔλαμα τῇ γεννήσει τῷ ἀπεμνήθη ὁ Μεγαλόσταυρος διὰ τὰς πρὸς τὸ Ἔθνος ὑπηρεσίας του. Ἐνεκα τούτου καὶ τὸ καὶ Συγγρόν παραπλεύρως μου ἱστάμενον νὰ ἐρωτῇ :

— Ἀματις ἐν εἰνὲ καὶ καὶ ἡμεῖς νῆχη τὸν Μεγαλόσταυρο; Τί ἐκκρίνεται ἀματις τὸ καὶ ζουλό; Ἐκκρίνεται θέατρο; Ἐκκρίνεται φυλακαί;

Φαίνεται δὲ ὁ πτωχὸς μικρὸς Βασιλόπαις κισθάνεται τὴν ὀδύνην τοῦ μεγάλου εὐεργέτου καὶ δὲν θέλει κατ' οὐδένα λόγον νὰ τῷ ἀφαιρῶσι τὸ πρῶτον ἡμῶν παράσημον, ἔστω καὶ εἰς τὰς περιστάσεις καθ' ἃς ἡ ὁσφρησις τῶν παρισταμένων δὲν δύναται νὰ εἴναι καθόλου εὐχαρίστημένη.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῆς ἀπονόμης τοῦ Μεγαλοσταύρου ὁ ἀρτιγεννητὸς μέλλων Βασιλεὺς μας ἔχει καὶ τὸ εὐτύχημα νὰ τραπῇ ἐν γάλα δύο Πομερανῶν τροφῶν, τὰς ὁποίας τῷ ἀποστέλλει ἡ Σεβαστὴ Μηκυμὴ του. Τὰ τοιαῦτα δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ὡς ἀλλαγὴ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς Γερμανίας, διότι, ἐὰν ὁ Βέρμαρκ δὲν ἐνόει νὰ θυσιάσῃ ἐνὶ Πομερανῶν διὰ τὴν Ἀνατολήν, ὁ Καπρίβι ἐνόει νὰ θυσιάσῃ δύο Πομερανῶν... λαμβανομένης ὑπ' ὅψιν τῆς πολυαγίας τοῦ νεογεννήτου.

Εἶνε Δηλιγιάννικός.

Τὸ ἀντιλήθημεν καὶ ἡμεῖς μετὰ τοῦ συναδέλφου τῆς προσηλοῦς ἀδικοπόλειος. Ὅταν ὁ καὶ Τρικουπὴς ἀπεκάλυψε τὸ νεογνόν, τοῦτο τῷ ἔδειξε συνεσταλαγμένον ἰσχυρῶς τὸν γρόνθον του. Πάντες ἀνέσχεον, ὅτι ἐκ γενετῆς εἶνε ὀκτὸς τοῦ καὶ Δηλιγιάννη, ὁ δὲ καὶ Τρικουπὴς ἰδὼν αὐτὸν. Οἱ περὶ αὐτὸν ὅμοιως πολιτικοὶ φίλοι τοῦ καὶ Πρωθυπουργοῦ δικαιολόγησαν τὸ διάδημα τοῦ εὐτραφεῖς βασιλόπαιδος εἰπόντες, ὅτι φυσιολογικῶς πρέπει νὰ εἴναι Δηλιγιάννικός, ἀφοῦ καὶ ἡ μήτηρ εἶνε καὶ αὐτὴ Δηλιγιάννη. Ὁ καὶ Τρικουπὴς πεισθεὶς εἰς τοῦτο ἐπεράτισε νὰ τὸν ἐνηλικιώσῃ πρὸ τῶν ἐκλογῶν.

Τὸ Δελτίον ὑγείας.

Νομίσας, ὅτι ἐξεπλήρωσα τὸ δημοσιογραφικόν μου καθήκον ἀπεράσισα νὰ ἐπιστρέψω εἰς Ἀθήνας καὶ νὰ δημοσιεύσω τὰς ἐντυπώσεις μου. Πρὶν ἢ ὅμως ἐκτελέσω τὴν ὑλητὴν ταύτην διὰ τοὺς ἀναγνώστὰς μου ἀπόρριψαν ἑλπίαν ἐκ τινος τραπέζης τεμάχιον χάρτου, ἐφ' οὗ ἦσαν γεγραμμένοι λ' ἔξεις τινές, ὑπολαβόν, ὅτι ἦτο ἐπίσημον «δελτίον ὑγείας». Ἦτο παρόμοιον τούτου, ἰδοὺ δὲ τί ἀνέγνωσα :

«Καὶ ἡ περιχρηστικὴ Σοφία καὶ ὁ ποιγκηψ Γεώργιος ἔχουσι πολὺ καλὸν καὶ ὑγιαντικόν των, ἀλλὰ λυποῦμαι, διότι δὲν δύναται νὰ βεβαιώσῃ τὸ αὐτὸ καὶ δι' ἐκείνους οἵτινες ἔγραψαν περὶ τῆς γενετῆς τόσα περιττὰ λόγια».

X. Ταιριγώτης.

Δὲν γνωρίζω ἐὰν ὁ ἀξιόλογος οὗτος φίλος μου καὶ Διευθυντὴς τοῦ Δρομοκατείου Φρενοκομείου ἔγραψε ἰδίᾳ χειρὶ τὸ ἀνωτέρω «δελτίον ὑγείας». Ἐὰν τὸ ἔγραψεν ἄλλος τις, πλαστογραφῆσας τὴν ὑπογραφήν τῆς, φαίνεται, ὅτι καὶ οὗτος ἔχει μεγάλην ἐπιεικότητα εἰς τὰ νοσήματα τοῦ ἐγκεφάλου.

Σοφίαναις

Ο ΠΕΡΙΠΛΑΝΩΜΕΝΟΣ

Γυρνᾷ ἡ γῆ, αἰώνια γυρνᾷ

Καὶ μὲ αὐτὴν γυρνᾷ καὶ ὁ ἀρχηγός τους,
Κι' ἀπὸ τὰ ζήτω καὶ τὰ ὠσαννὰ
Βραχνιάζει ὁ λαιμός τους.

Τοῦ ἔθνους στῦλος καὶ παρηγοριὰ
Ἐδῶκε στὴν παγὰνα, σὰν τὸν Ἄρη,
Γιὰ νὰ πατήσῃ χώραις καὶ χωριά
Καὶ βουλευτὰς νὰ πάρῃ.

Κι' ἔχει γιὰ ὄπλο, ὄπλο ἰσχυρό,
Μόνο τὸν λόγο, σὰν τοὺς Ἀποστόλους,
Ποῦ κάθε κάστρο ρίχνει φοβερό
Καὶ πυρπολεῖ τοὺς στόλους.

Καὶ θὰ γυρνᾷ, αἰώνια θὰ γυρνᾷ,
Καὶ σὰν ἐπαίτης ψήφους θὰ γυρεῖν.
Ἐδῶ τὸ δόλιο κόμμα θὰ πεινᾷ
Κι' αὐτὸς θὰ ταξειδεῖν.

Καὶ τὸν Τρικουπὴ ἀσπλάγχχνως θὰ κτυπᾷ
Καὶ ὡς προδότας ὅλους θὰ τοὺς βρίζῃ...
Λόγια παχειὰ τριγύρω θὰ σκορπᾷ
Κι' αἶρα θὰ θερίζῃ.

Δὲν καὶ Χωτοῦ